

SENAT SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

- polazeći od zaključaka sastanka prodekana za međunarodnu suradnju i tajnika fakulteta te Odbora za međunarodnu suradnju održanog na Sveučilištu u Zagrebu 21. ožujka 2007.

- uvažavajući smjernice sadržane u prihvaćenim deklaracijama (*Magna Charta Universitatum* 1988, *Bolonjska deklaracija* 1999), sveučilišnim programatskim dokumentima (*International Policy and Mission of the University of Zagreb* 2002, *Iskorak: Razvojna strategija Sveučilišta u Zagrebu* 2001) i pravnim okvirima (*Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, *Statut Sveučilišta u Zagrebu*)

-provodeći reformu visokoškolskog sustava u Hrvatskoj, koja u sklopu Bolonjskog procesa osim nomotehničke harmonizacije postavlja standarde kakvoće, internacionalizacije te izbora i lakše prenosivosti dijelova edukacije

-težeći povećanju profesionalne spremnosti i kompetentnosti te što boljoj pripremi studenata i nastavnika za izazove vezane uz europske integracijske procese

- prepoznajući vrijednost i kvalitetu koja proizlazi iz studiranja i usavršavanja u više sredina s različitim kulturalnim, jezičnim, nacionalnim i povijesnim tradicijama

-pozivajući se na središnju zadaću sveučilišnog procesa, koji, temeljem jedinstva znanstvenog, nastavnog i profesionalnog rada, osigurava kvalitetu i pomake u razvoju društva te pravodobnu ugradnju znanja, vještina i otvorenost za spoznajne, tehnolojske i društvene izazove,

usvaja sljedeću

DEKLARACIJU O POTICANJU UKLJUČIVANJA U MEĐUNARODNE PROGRAME RAZMJENE

Sveučilište u Zagrebu usvaja ovu Deklaraciju imajući u vidu dugoročne potrebe hrvatskog društva i države te cjelokupnog visokoškolskog obrazovanja. Sadašnji trenutak uključivanja Hrvatske u europske integracijske procese zahtijeva predloženi iskorak, jer se *Društvo znanja* nužno temelji na međunarodnoj suradnji i razmjeni.

Da bi se Republika Hrvatska (RH) pripremila za izazove globalizacije, a napose izazove članstva u EU, naši studenti i nastavnici trebaju steći međunarodna, posebice europska iskustva. Na Sveučilištu u Zagrebu studira 195 stranih studenata po redovitim programima. Uz to trenutno je svega **stotinjak** stranih studenata uključeno u programe razmjene u Zagrebu, a otprilike isto toliko studenata Sveučilišta u Zagrebu sudjeluje u programima na sveučilištima u drugim državama.¹ U zemljama EU ciljani postotak studenata uključenih u

¹ Točan broj stranih studenata koji su u Zagrebu uključeni u programe razmjene je 100, a studenata Sveučilišta u Zagrebu u programe na sveučilištima u inozemstvu 113.

međunarodnu razmjenu je barem 5%, što bi za Sveučilište u Zagrebu značilo preko **3.000** studenata.

Da bi se pospješila pokretljivost, EU je pokrenula programe razmjene u koje se redovito, više godina prije pridruživanja EU, uključuju i zemlje kandidati.² RH ima status zemlje kandidata, ali još nije uključena u odgovarajuće programe jer, premda je ostvarila političke preduvjete, još nije ostvarila administrativne (osnovala odgovarajuću agenciju i prošla proces njezine akreditacije te uplatila članarinu). Sudjelovanje u EU programima razmjene košta, ali još više košta ulazak u EU nespreman. Do uključenja u odgovarajuće programe EU, Sveučilište u Zagrebu pokušava ostvariti pokretljivost studenata i nastavnika kroz bilateralne sporazume,³ pri čemu Sveučilište za međunarodnu suradnju na raspolaganju za tu svrhu ima tek vrlo skromna sredstva (za **2006/07. oko 200.000 eura**).

Ako želi postići stručno i znanstveno povezivanje s EU, spremno dočekati predstojeću tržišnu utakmicu i biti regionalno središte akademske izvrsnosti, RH mora uključiti u programe razmjene bar državama EU sličan postotak studenata i nastavnika. To se ne može postići redovitim djelovanjem na području međunarodne suradnje, već su za to neophodni posebni napori, sredstava, te mobilizacija i organizacija.

Pretpostavke za bolju horizontalnu pokretljivost su:

- 1. što brže uključivanje u europske programe suradnje,**
- 2. odgovarajuća financijska sredstva,**
- 3. ponuda sveučilišnih programa na stranim jezicima, te združenih studija sa stranim partnerima,**
- 4. učinkovito priznavanje osvojenih ECTS kredita hrvatskih studenata u inozemstvu i stranih studenata u Hrvatskoj,**
- 5. odgovarajući broj stručno osposobljenog administrativnog osoblja na Sveučilištu i na pojedinim sastavnicama, te njihova bolja povezanost, što podrazumijeva jačanje sveučilišnog Ureda za međunarodnu suradnju, te ustrojavanje primjerenih organizacijskih jedinica na pojedinim akademijama i fakultetima.**

² Ured za međunarodnu suradnju prikupio je slijedeće podatke o uključivanju pojedinih država/sveučilišta u Erasmus program prije njihovog pridruživanja u EU:

ZEMLJA	Godina pristupa EU	Godina pristupa ERASMUS programu
Finska	1995.	1992. Sveučilište u Helsinkiju
Austrija	1995.	1992. Sveučilište Karl- Franzens u Grazu
Češka	2004.	1997. Sveučilište Tomas Bata u Zlinu
Mađarska	2004.	1998. Sveučilište u Pečuhu
Poljska	2004.	1998. Jagelonsko sveučilište u Krakovu
Slovenija	2004.	2000. Sveučilište u Mariboru
Slovačka	2004.	1998. Sveučilište Comenius u Bratislavi
Rumunjska	2007.	1998.. Sveučilište Babes-Bolyai u Cluju
Švicarska	-----	1995. "silent partner" Sveučilište u Zurichu
Turska	-----	2004. Sveučilište u Ankari

³ Sveučilište u Zagrebu zaključilo je 81 bilateralni sporazum sa stranim sveučilištima, a pojedine sastavnice s pojedinim fakultetima i akademijama u inozemstvu, prema raspoloživim podacima, još oko 150 sporazuma.

Da bi se naznačeni ciljevi ostvarili, potrebno je odmah započeti i potom sustavno provoditi niz akcija i mjera, od kojih se neke trebaju provoditi na razini Vlade, odnosno pojedinih ministarstava i drugih državnih organa, druge na razini sveučilišta, a treće na razini pojedinih sastavnica.

Ad 1. Hrvatska treba **ODMAH** osnovati Nacionalnu agenciju kroz koju će se provoditi krovni **Program cjeloživotnog učenja: Life-Long Learning Programme(LL program) Europske komisije**. LL program uz ostalo obuhvaća i Sveučilištu najzanimljiviji razmjenski program *Erasmus*.

Ako želimo ući u program bar u ak. god. 2009./10., do kraja 2008. treba:

- provesti postupak akreditacije Nacionalne agencije pri Europskoj komisiji
- sklopiti memorandum o razumijevanju za *Program cjeloživotnog učenja* nakon završetka akreditacije
- osigurati i uplatiti sredstva za nacionalni doprinos
- osigurati dodatna sredstva za poticanje mobilnosti hrvatskih studenata
- osigurati potrebne mehanizme prijenosa stipendija
- uskladiti zakonske propise (prijave boravka stranih studenata, zdravstveno osiguranje, otvaranje bankovnih računa, rad stranih studenata)
- osigurati smještaj za strane studente.

Ad 2. Sveučilište u Zagrebu bi u ak. god. **2009./10.** trebalo imati u razmjeni oko **600 studenata i 150 nastavnika** kako bismo **iskoristili dio financijskih sredstva** (oko **1.000.000.- eura**) u okviru ukupnih sredstava koja će Vlada trebati platiti kao doprinos Hrvatske za sudjelovanje u *LL programu*. Nakon što tijekom prve godine ravnopravnog sudjelovanja u *LL programu* razvije odgovarajuće kontakte sa ostalim europskim sveučilištima koja sudjeluju u programu, u **2010./11.** Sveučilište u Zagrebu treba, da bi postalo (i) glede pokretljivosti **regionalno značajno visokoobrazovno središte**, imati u razmjeni preko **1000 studenata i 250 nastavnika**. Time bi Sveučilište koristilo za horizontalnu pokretljivost i osjetno više sredstava iz fondova EU nego što bi bio procijenjeni iznos participacije koji RH treba uplatiti za tu namjenu.

Da bi se to postiglo, Sveučilište treba tamo gdje to može samo, a gdje je to potrebno u suradnji s Vladom i drugim državnim organima poduzeti niz uzajamno povezanih koraka.

- Donijeti *European Policy Statement* Sveučilišta u Zagrebu
- Odmah po potpisivanju Memoranduma o razumijevanju podnijeti Europskoj komisiji zahtjev za izdavanje *Erasmus University Charter*, dokumenta koji Sveučilištu dozvoljava sudjelovanje u *Programu*
- Do ulaska u *Program* kroz postojeće bilateralne sporazume, sveučilišne mreže, TEMPUS i druge projekte povećavati godišnju mobilnost studenata i nastavnika i to:

- 2007./08. 240 studenata 80 nastavnika
- 2008./09. 400 studenata 120 nastavnika.

- U razvojne smjernice i planove Studentskoga centra ugraditi očekivane potrebe smještajnog kapaciteta za studenta i nastavnike u razmjeni u sklopu *LL programa*.

Za to treba osigurati **financijska sredstva**, uz odgovarajuće **godišnje povećanje**. Smještajni kapaciteti za strane studente trebaju biti umnogostručeni. Uz redovita za to predviđena sredstva, za siromašnije studente koji u okviru studija dio programa žele ostvariti u inozemstvu treba predvidjeti dodatne stipendije ili kredite. Informacije o programima razmjene te stipendiranju i kreditiranju trebaju biti dostupne svim zainteresiranima, a sustav odlučivanja potpuno objektiviziran i transparentan.

Ad 3. Do ulaska RH u *LL program* Sveučilište u Zagrebu se treba pripremiti za njegovo optimalno korištenje, te iskoristiti TEMPUS i druge programe za pripreme koje bi nam pomogle da u njega uđemo dovoljno spremni.

U tu je svrhu potrebno:

- izvoditi programe i na engleskom jeziku
- ponuditi studij u trajanju od jednog semestra (30 ECTS bodova) za studente u razmjeni (na nivou fakulteta i područja) izvođenjem nastave (kolegija, modula) na engleskom jeziku
- studentima u razmjeni omogućiti stjecanje ECTS bodova na različitim fakultetima/odsjecima i pri tome donijeti odgovarajuće odluke o njihovom upisu te dokumentima koji su za to vezani
- u kriterijima Rektorskog zbora aktivnosti vezane za mobilnost posebno vrednovati pri napredovanju nastavnika
- poticati gostovanje stranih nastavnika na hrvatskim sveučilištima te gostovanje naših nastavnika na stranim sveučilištima
- osnivati združene studije, posebice na MA i doktorskoj razini
- odobriti izradbu i ocjenu kvalifikacijskih radova (magistarski rad, doktorska disertacija) i na engleskom jeziku.

Ad 4. Priznavanje postignuća i vremena provedenog na drugom sveučilištu pretpostavka je svake mobilnosti. Radi se o vrlo osjetljivoj stručnoj djelatnosti koja iziskuje veliku širinu obrazovanja i poznavanja programa od strane ocjenjivača - ECTS koordinatora. Potrebno je imenovati sveučilišnog ECTS koordinatora i ECTS koordinate na fakultetima i akademijama te izraditi *Informacijski paket/katalog kolegija* na hrvatskom i engleskom jeziku svih sastavnica (*on-line* i tiskan), dostupan u ožujku za sljedeću ak. godinu.

Ad 5. Administrativna koordinacija između Sveučilišnog Ureda za međunarodnu suradnju i ureda ili osoba zaduženih za međunarodnu suradnju na svim akademijama i fakultetima Sveučilišta, pretpostavka je uspješne mobilnosti. Svaka akademija i fakultet treba, ovisno o potrebama i veličini, osnovati Ured za međunarodnu suradnju ili imenovati administrativnu osobu za poslove međunarodne suradnje.